

แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการประเมินผลการเรียนรู้

รายวิชา ส30101 ศาสนศึกษา

0.5 หน่วยกิต 1 คาบ/สัปดาห์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ครูผู้สอน นายวัชร สัมแปน ศน.บ.รัฐศาสตรการปกครอง, ป.บัณฑิตวิชาชีพครู โทร 093-6213087

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความรู้พื้นฐานของศาสนา ความหมาย ประวัติความเป็นมา และองค์ประกอบของศาสนา

ศึกษาและวิเคราะห์ความสำคัญและหลักการของพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับหลักการพัฒนาศรัทธาและปัญญา หลักการวิทยาศาสตร์ หลักประชาธิปไตย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรม และหลักปฏิบัติของพระพุทธศาสนา

ศึกษาความสำคัญ หลักการ หลักธรรม และหลักปฏิบัติของศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ – ฮินดู และสิกข์

เพื่อให้รู้และเข้าใจประวัติศาสตร์ ความสำคัญ หลักการ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักธรรมของศาสนา นำไปใช้ปฏิบัติเพื่อขจัดความขัดแย้ง และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

2. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 1.1 ม.4 - 6 /1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 22

มาตรฐาน ส 1.2 ม.4 - 6 /2 - 3

ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ
2. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
3. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
5. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
6. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
7. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
8. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
9. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่า เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

10. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
11. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
12. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ
13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือ
14. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่าง การดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด
15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่
17. อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป
21. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดี ต่อกัน
22. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

มาตรฐาน ส 1.2 ม.4 - 6 /2 - 3

ตัวชี้วัด

2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ
3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา ที่ตนนับถือ

3. กำหนดการสอนและตัวชี้วัด

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด
1	ปฐมนิเทศ - แนะนำรายวิชาศาสนศึกษา การวัดผลและประเมินผล - ทดสอบก่อนเรียน	เข้าใจความสำคัญและการจัดการเรียนการสอน รายวิชาศาสนศึกษา
2	บทที่ 1 ความรู้พื้นฐานทางศาสนา - ความหมาย - ความสำคัญของศาสนา - ที่มาของศาสนา - องค์ประกอบของศาสนา	1. วิเคราะห์สังคัมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคัมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ
3	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ - หลักการพัฒนาศรัทธาและปัญหา - หลักวิทยาศาสตร์ - หลักประชาธิปไตย - พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การนำหลักการทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด 5. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญหาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด 6. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด 7. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด 8. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด 9. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่า เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด 10. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด 11. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
4	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ - พุทธประวัติโดยสังเขป	2. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด 3. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด

5 - 6	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ หลักคำสอน <ul style="list-style-type: none"> - อริยสัจ 4 - มรรค 8 - ไตรสิกขา - ไตรลักษณ์ - ชั้น 5 - ปฏิจจสมุปบาท - ทิศ 6 - เบญจศีล เบญจธรรม - สปัปฺริสธรรม 7 - พรหมวิหาร 4 	13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือ 15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่
7	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ ศาสนสาวก <ul style="list-style-type: none"> - พระอานนท์ - นางปฏาจาราเถรี - หมอชีวกโกมารภัจจ์ - พระเวสสันดรชาดก - ดร.เอ็มเบตการ์ 	14. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่าง การดำเนินชีวิตจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชน ตามที่กำหนด
8	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ - ศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธ และหลักการปฏิบัติตน <ul style="list-style-type: none"> - บุญพิธี - ทานพิธี - กุศลพิธี - ปกิณณะพิธี - คุณค่าและประโยชน์ของศาสนาพิธี - การบูชาพระรัตนตรัย - การอาราธนาศีล - อาราธนาธรรม 	2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
8	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> - อาราธนาพระปริตร - การแผ่เมตตา - การถวายสังฆทาน - การกรวดน้ำ 	2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ
9	บทที่ 2 ศาสนาพุทธ พิธีบรรพชา/อุปสมบท <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติของผู้ขอบรรพชา/ 	2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา

	อุปสมบท - เครื่องอัฐบริขาร - ประโยชน์ของการบรรพชา/ อุปสมบท	ที่ตนนับถือ
10	(สอบกลางภาค)	
11-12	บทที่ 3 ศาสนาคริสต์ - ประวัติของศาสนา - คัมภีร์และหลักคำสอนสำคัญ - สาวกและผู้สืบทอด - ความเชื่อและหลักปฏิบัติ - นิกาย เป้าหมายสูงสุด - ศาสนสถาน สถานที่สำคัญ - สัญลักษณ์ และวันสำคัญ	17. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป
13-14	บทที่ 4 ศาสนาอิสลาม - ประวัติของศาสนา - คัมภีร์และหลักคำสอนสำคัญ - สาวกและผู้สืบทอด - ความเชื่อและหลักปฏิบัติ - นิกาย เป้าหมายสูงสุด - ศาสนสถาน สถานที่สำคัญ - สัญลักษณ์ และวันสำคัญ	17. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป
15-16	บทที่ 5 ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู - สิ่งเคารพสูงสุด - คัมภีร์และหลักคำสอนสำคัญ - สาวกและผู้สืบทอด - ความเชื่อและหลักปฏิบัติ - นิกาย เป้าหมายสูงสุด - ศาสนสถาน สถานที่สำคัญ - สัญลักษณ์ และวันสำคัญ	17. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป
17-18	บทที่ 6 ศาสนาลิกซ์ - ประวัติของศาสนา - คัมภีร์และหลักคำสอนสำคัญ - สาวกและผู้สืบทอด - ความเชื่อและหลักปฏิบัติ - นิกาย เป้าหมายสูงสุด - ศาสนสถาน สถานที่สำคัญ - สัญลักษณ์ และวันสำคัญ	17. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป

19	บทที่ 7 การนำหลักธรรมมาใช้ในการดำรงชีวิต - ความสำคัญของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ - การประสานความร่วมมือระหว่างต่างศาสนาในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม	12. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ 21. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน 22. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือ
20	(สอบปลายภาค)	

4. แผนการประเมินผลการเรียนรู้และมอบหมายงาน

การสอนรายวิชาศาสนศึกษา ส30101 มีแผนการประเมินผลดังนี้

ร้อยละของคะแนนระหว่างภาค : ร้อยละของคะแนนปลายภาค = 70 : 30

ร้อยละของคะแนนระหว่างภาค = ร้อยละของคะแนนสอบก่อนกลางภาค + ร้อยละของคะแนนสอบกลางภาค

+ ร้อยละของคะแนนสอบหลังกลางภาค+ร้อยละของคะแนนจิตพิสัย = 15 + 30 + 15 + 10

4.1 ประเมินจากงานหรือการบ้านที่มอบหมาย (ก่อนกลางภาคและหลังกลางภาค 30 คะแนน)

ที่	สาระสำคัญงานที่มอบหมาย	วันที่มอบหมายงาน	ลักษณะการมอบหมาย (เดี่ยว/กลุ่ม)	กำหนดส่งงาน	เวลาที่นักเรียนควรใช้ทำงาน	คะแนน
1	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 1 - 2	สัปดาห์ที่ 3	เดี่ยว	ทุก 2 สัปดาห์	สัปดาห์ละ 10 นาที	5
2	Mind map การนำหลักธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิต	สัปดาห์ที่ 5	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 6	ในคาบเรียน	5
3	การ์ดวันแม่/กิจกรรมวันแม่	สัปดาห์ที่ 7	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 8	ในคาบเรียน	5
4	มารยาทชาวพุทธ/ศาสนพิธี	สัปดาห์ที่ 9	เดี่ยว/กลุ่ม	สัปดาห์ที่ 9	10 นาที	10
5	แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 3 - 7	สัปดาห์ที่ 12	เดี่ยว	สัปดาห์ที่ 14	ในคาบเรียน	5

4.2 ประเมินจากพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน : จิตพิสัย (10 คะแนน)

การประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายวิชาศาสนศึกษา ส30101 ได้กำหนดหัวข้อการประเมินดังแสดงในตารางดังนี้

หัวข้อการประเมิน	ผลการประเมิน			
	ดีมาก 2	ดี 1	ปานกลาง 0.5	ปรับปรุง 0
ความซื่อสัตย์				
การตรงต่อเวลา				
การมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ ในการทำงานกลุ่ม				
ความรับผิดชอบ				
ความมีกิริยามารยาท เหมาะสมตามประเพณีไทย				

4.2 การประเมินจากการสอบกลางภาค (30 คะแนน)

กำหนดการสอบกลางภาคสัปดาห์ที่ 10 เวลาที่ใช้ในการสอบ 60 นาที สาระการเรียนรู้และลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการสอบกลางภาคมีรายละเอียดดังนี้

สาระการเรียนรู้	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	รวมคะแนน
ความรู้พื้นฐานทางศาสนา	ปรนัย 10 ข้อ	5	-	5	5
ศาสนาพุทธ ศาสนา, ศาสนธรรม, ศาสนสาวก, ศาสนาพุทธ ศาสนพืธี, ศาสนสถาน สัญลักษณ์ และเป้าหมายสูงสุด	ปรนัย 30 ข้อ	15	อัตนัย 2 ข้อ	10	25
รวมคะแนนทั้งสิ้น	40	20	2	20	30

4.3 การประเมินจากการสอบปลายภาค 30 คะแนน

กำหนดการสอบปลายภาคสัปดาห์ที่ 20 เวลาที่ใช้ในการสอบ 60 นาที สาระการเรียนรู้และลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการสอบกลางภาคมีรายละเอียดดังนี้

สาระการเรียนรู้	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	คะแนน	รวมคะแนน
ศาสนาคริสต์	ปรนัย 10 ข้อ	5	อัตนัย 3 ข้อ	12	
ศาสนาอิสลาม	ปรนัย 10 ข้อ	5			
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ปรนัย 10 ข้อ	5			
ศาสนาสิกข์	ปรนัย 6 ข้อ	3			
รวมคะแนนทั้งสิ้น	36	18	3	12	30